

**Indlæg i forbindelse med møde
I Folketingets Udvalg for grønlandske Anliggender
Den 24. februar 2009 kl. 10.00
På Christiansborg.**

Aulum februar 2009

Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere bliver stiftet i 1988 på initiativ af Marius Schmidt, idet der breder sig et rygte i kredse af de forhenværende thulearbejdere om sjældne hudsygdomme, som lidt senere bliver diagnosticeret som forstadier til hudkræft. Dette sætter gang i Foreningens aktivitet, som igennem årene munder ud i en offentlig høring i Cirkusbygningen i København i oktober 1995.

Denne høring resulterer i at der udbetales en kulancemæssig godtgørelse på kr. 50.000,00 til alle personer der har opholdt sig på – passeret igennem – Forsvarsområdet ved Thule i perioden 21. januar 1968 og 17. september 1968. Denne kulancemæssige godtgørelse udbetales til babyer, ufødte børn, mænd og kvinder – blot de opfyldte foranstående betingelse. I alt udbetales der til ca. 2.400 personer.

Medlemmerne af vor Forening, har ikke på noget tidspunkt, opfattet denne kulancemæssige godtgørelse, som en anerkendelse af thulearbejdernes indsats ved oprydningen efter flystyrtet den 21. januar 1968. Foreningens medlemmer har heller aldrig nogensinde opfattet denne kulancemæssige godtgørelse, som en godtgørelse for de strålings farer, som ganske almindelige faglærte og ufaglærte arbejdere, blev udsat for igennem deres arbejde for De Forenede Staters Luftvåben.

Som det er alle bekendt, så medbragte det nedstyrtede fly, som var af typen B-52 G, 4 stk. thermonucleare bomber af typen MK 28. Disse bombers konstruktion er af en sådan karakter, at de består af højradioaktive stoffer nemlig Uran 238, Uran 235, Plutonium 239 og andre plutoniums isotoper samt Americium. Disse er de fissile stoffer, er altså dem der spaltes, og derved udvikler en voldsom energi i form af varme og tryk. Dertil skal lægges andre højradioaktive stoffer som Deuterium og Tritium, som begge er radioaktive isotoper af brint. Disse sidstnævnte stoffer er dem, der i processen sammensmeltes, fusionerer, og derved forstærker våbnets sprængkraft også kaldet YIELD. Udover at stofferne er radioaktive er nogle af den også giftige.

Det er aldrig blevet oplyst hvilke mængder af de nævnte stoffer, der er tilstede i hver bombe, og derfor ved man ikke hvor store mængder af disse meget farlige stoffer, der var involveret i thuleulykken.

Men der eksisterer nogle fysiske love og tommelfingerregler. En af dem siger at 1 kilo plutonium, hvis det udnyttes 100 % - så vil det skabe en sprængkraft på 20 kilotons.

En anden regel siger at plutonium har en kritisk masse på ca. 11 kilo ved almindelige atmosfæriske forhold og man kan komme så langt ned som 6 kilo såfremt man bringer en plutoniumkugle under tilstrækkeligt stort tryk og varme. Gør man det så kan den presses så hårdt sammen at den bliver til en kritisk masse og starter en spaltningmæssig kædereaktion. Herunder udvikles der et umådeligt tryk og en umådelig varme. Vi taler om millioner af bar og millioner af graders celsius.

Denne proces er så i stand til at få en kemisk blanding af lithium og deuterium til at fusionere med tritium, som så udvikler endnu mere energi i form af varme og tryk, som så får bombens sidste proces til at begynde, nemlig spaltningen af 2. delen i bombens (the secondary) uran og plutonium til at spalte og derved endelig sprænge med en kraft på ca. 1,1 megaton. Det er altså fusionen af deuterium og tritium, der giver en næsten 10-dobling af sprængkraften. Fordi ca. 6 kilo plutonium vil jo kun udløse en sprængkraft på 120 kilotons. Flyets 4 bomber havde hver en sprængkraft på 1,1 megaton.

Denne konstruktion er egentlig en meget tidlig model af thermonukleare våben. MK 28 er udviklet i første halvdel af halvtredserne igennem meget voldsomme prøvesprængninger i 1952 og 1954 på Bikini atollerne ude i Stillehavet. MK 28 blev optaget i USA's våbenarsenal i 1958, og blev der indtil 1991, hvor den udgik til fordel for bedre våben. Der er produceret ca. 4.500 stk. af dette våben og det blev udviklet til et helt våbensystem, således at der efter MK 28 princippet kunne laves sprænghoveder til missiler og andre våben.

Mk28 er en type våben, som ved en nuclear detonation vil skabe voldsom radioaktiv forurening, idet at selvom det kaldet en brintbombe – så er det grundlæggende en fissionsbombe og det er fissioner (spaltning) der skaber radioaktivitet og dermed farlig forurening.

Vi påstår altså på dette grundlag, at mængden af de højradoaktive stoffer Uran Plutonium og andre er langt over det amerikanerne opgiver. Amerikanerne har på direkte spørgsmål fra Danmark oplyst at ” der er ca. 6 kilo plutonium involveret i flyulykken”. Vor påstand er at der er mindst 6 kilo plutonium i hvert våben og mindst 4 gange så meget Uran. Hvis vi ser på den tegning vi her har af MK 28 så skal vi lige oplyse at den er 4,32 meter lang og 58 cm i diameter og den vejer 1053 kg. Når vi så prøver at se på dette størrelsesforhold – og når vi samtidig ved at plutonium vejer 19,8 gram pr cm³, så kan det give os en forestilling om mængden af plutonium. Prøv

at forestil jer en mængde plutonium på bare 10 x 10 x 10 cm! Det svarer til 1000 cm³ og en sådan klump ville jo så veje 20 kg!!!! 300 cm³ ville jo veje 6 kilo og ville blot fylde 10 x 10 x 3 cm, det kunne vel være noget på størrelse med en tennisbold.

Den bombe vi her viser jer en tegning af er en senere model end dem, der sprængte på isen ved Thule. Denne tegning viser at der er anvendt beryllium som tamper (reflektor). Men danske sundhedsmyndigheder har i januar 1995 fået oplyst at bomberne ved Thule ikke indeholdt beryllium! Hvad indeholdt de så i stedet? De indeholdt uran. Fordi Brintbombens fader E. Teller brugte uran i de første konstruktioner. Uran virker udmærket i denne mekanisme, men det er senere blevet erstattet af beryllium, som er meget lettere, det vejer kun 1,85 g pr. cm³. Rent metallisk beryllium var først almindeligt tilgængeligt i 1957. Denne vor påstand bekræftet af en rapport af juli 2008 af M. Eriksson, P. Lindahl, P. Roos, H. Dahlgaard og E. Holm. IAEA.

Vi får nok aldrig USA til at oplyse Danmark om de rigtige mængder, derfor mener vi at man må gå ud fra et worst case scenarium, og så indrette alt andet derefter.

Vi anser de officielle rapporter fra flystyrtet ved Thule i 1968, deriblandt Crested Ice rapporten – som skønmaleri, hvor både danske og amerikanske autoriteter gør alt for at nedtone farligheden.

For at forstå denne påstand, så skal man sætte sig ind i Amerikanernes forhold til atomfysik, radioaktivitet og våbenkonstruktion. I det meste af middelalderen og renaissanceen ofrede konger, fyrster, kirkelige overhoveder meget store beløb på alkymister, altså den tids videnskabsfolk, der påstod at de kunne lave guld af usle metaller. Mere moderne videnskabsfolk opdager i 1941 at de kan spalte atomer og derved lave et grundstof om til et andet. Disse videnskabsmænd opnår en status i det amerikanske samfund som nærmest er lig med gudestatus. De opfatter sig selv som en del af en super elite og, er villige til kynisk at ofre andre mennesker for at fremme diverse eksperimenter inden for atomvåbenkonstruktionen. I staten New Mexico dør indianske minearbejdere i tusindvis af kræft, fordi de indånder uranstøv i de uventilerede miner. I fyrrene sprøjter læger og kemikere plutoniumopløsninger ind i årene på intetanende patienter, for det meste fattige sorte – dette skal ses i sammenhæng med at man også sidst i fyrrene holdt rettergang over nazister i Nürnberg og etablerede en såkaldt Nurnberg-code, som forbød overgreb intetanende mennesker. Man beordrede i tusindvis af soldater til at tage opstilling nær ved atomprøvesprængningerne, hvor man med vilje udsatte soldaterne for radioaktiv nedfald. Man etablerede Nevada Test Site i Staten Nevada midt i et indianereservat og kun 100 km fra byen Las Vegas. I alt er der ca. 100.000 personer i USA der er blevet udsat for radioaktiv bestråling igennem regeringens tiltag og atomvåbenforsøg.

Og i al den tid har den Amerikanske Atomenergi Kommission benægtet, at radioaktivitet udgør nogen fare. Det er i øvrigt Det amerikanske Energiministerium "Department of Energy (DoE) der har ansvaret for våbenfabrikationen som hovedsagelig foregår På Los Alamos, Lawrence Livermore og Sandia Laboratorierne. Der er også vigtige våbenfabrikker i Oak Ridge i Tennessee, Savanna River i South Carolina og ikke mindst plutoniumfabrikken Rocky Flats i Colorado. Denne sidstnævnte blev lukket i 1992 efter store skandaler – blandt andet lemfældig omgang med radioaktive stoffer – FBI måtte indkaldes til en tilbundsgående undersøgelse. Man forsøger nu at lave området om til en slags "naturpark", men der er stor modstand imod dette projekt, på grund af strålingsfare fra massive mængder af nedgravet højradoaktivt materiale. Det højradoaktive materiale fra thuleulykken, blev jo også nedgravet ved Rocky Flat.

Næsten alle disse mennesker, som har fået bestråling, har organiseret sig, og har på forskellig vis søgt kompensation og oprejsning. Men i en sen nattetime i 1984 vedtog den amerikanske lovgivende forsamling, Kongressen, Det såkaldte "Warner Amendment" som i sin korthed går ud på at man ikke kan lægge sag an mod den amerikanske stat eller dets regering.

Som det fremgår af det jeg lige har sagt så har det officielle USA en fuldstændig skødesløs holdning til radioaktivitet fra atomvåben. Og det skinner jo også klart igennem til holdningen til thuleulykken, som jo set fra deres side skete i et nærmest ubeboet område nær en militær base i et øde og uvejsomt område i det arktiske.

Man skal huske på at de danske repræsentanter, som blev sendt til Thulebasen i forbindelse med flystyrtet – alle var en del af den danske Atom-Lobby – det var ikke i deres interesse, at der skulle konstateres nogen som helst faremomenter ved radioaktive stoffer, fordi netop denne kreds af personer, jo arbejdede for at indføre atomkraft, som en del af det danske samfunds energiforsyning. . Og lige netop på det punkt var de danske autoriters og de amerikanske autoriteters synspunkter sammenfaldende. Der blev jo fra dansk side overhovedet ikke rejst nogen kritiske spørgsmål. Kun 1 dansk person forsøgte – Professor O. Kofoed-Hansen forsøgte, men blev jo hurtigt neutraliseret af den danske Atomenergi Kommissions formand.

De dokumenter, som vi har tilsendt jer, viser jo med al tydelighed at nedstyrtningsstedet var højradoaktivt i den første tid. Det jo logisk at efterhånden, som man så fjerner de radioaktive kilder – så falder radioaktiviteten naturligvis. De samme dokumenter viser og så med al tydelighed – at amerikanerne fra begyndelsen mener at mangle "noget" – enten et helt våben eller en væsentlig del deraf.

Dokumenterne viser jo også at det er en lodret løgn at den undervandsundersøgelse, som Amerikanerne foranstalter – skulle være til støtte for den danske

miljøundersøgelse om sommeren i 1968. Dokumenterne beviser klart at undervandsundersøgelsen drejer sig om at finde et våben, nemlig bomben med serie nr. 78252.!

Vi mener derfor at det er helt klart at USA tilbageholder meget vigtige oplysninger.

Vi mener også at danske autoriteter har været helt utrolig naive og nærmest har signaleret, at de helst ville vide så lidt som muligt.

Denne sag trænger virkelig til at man kulegraver den – og at man drager nogle konklusioner på grundlag af det man finder frem. Det er dog et internt dansk/grønlandsk anliggende. Vil USA ikke give os de nødvendige oplysninger – og det tror vi ikke de vil – så må de leve med, at vi drager danske konklusioner på det grundlag som vi mener at kunne fremskaffe.

Hvorfor er dokument 107011 - Forbigået i tavshed, da det omhandler TAB's langt højere baggrundsstråling?? Den er i øvrigt også konstateret af Amerikanerne.

Det er vort håb at der kan foregå en helt uvildig undersøgelse af Thuleulykken som kan afklare alle de punkter som den dag i dag – over 40 år efter ulykken – stadig skaber tvivl i mange menneskers sind. Det er tillige vort håb at Folketingets udvalg for Grønlandske Anliggender vil være en skarp og bidsk vagthund for dette.

Tak for Jeres tålmodighed.

Jens Zinglersen
Formand
Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere